

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

Dnevni list Politika
Glavnom odgovornom uredniku

Demantij povodom teksta: Vlasi ne prihvataju Rumunizaciju

Poštovani uredniče,

Molimo Vas da, u skladu sa Zakonom o javnom informisanju, objavite sledeći demantij navoda iz teksta „Vlasi ne prihvataju Rumunizaciju“, objavljenih u vašem listu 20. 04. ove godine iz pera novinara Stojana Todorovića. Todorovićev tekst obiluje nizom neistina i poluistina. U cilju istinitog informisanja Vaših čitalaca, osećamo obavezu da reagujemo i argumentovano ukažemo na neke od njih.

Stojan Todorović tekst počinje navođenjem netačnog broja izjašnjenih Vlaha odnosno Rumuna u Timočkoj krajini. Nije tačno da na prostoru Timočke krajine prethodni popis beleži 32'873 Vlaha i 2'073 Rumuna. Na području borskog i zaječarskog okruga koje, uslovno rečeno, možemo smatrati „Timočkom krajinom“, prema rezultatima poslednjeg popisa živi 19'525 izjašnjenih Vlaha i 1'087 izjašnjenih Rumuna, što je daleko od cifre koju iznosi Todorović.

Navodni podaci o broju izjašnjenih Vlaha i Rumuna na prostoru Timočke krajine, Todoroviću, očigledno, treba da posluže da bi se čitaocima dočarala famozna opasnost od „rumunizacije“. Ono što Todorović namerno prećutkuje jeste činjenica da su uvođenje dopunske nastave na rumunskom jeziku podržale brojne organizacije sa vlaškim predznakom čiji članove i simpatizere treba tražiti među 19'525 izjašnjenih Vlaha sa prostora Timočke krajine. Među tih 19'525 izjašnjenih Vlaha valja tražiti i one čija su se deca odlučila za fakultativnu nastavu na rumunskom jeziku, čiji broj Todorović, takođe, tendenciozno pokušava da umanj.

Nije tačno da se za nastavu na rumunskom jeziku u okviru pilot projekta prijavilo samo 367 učenika u školama u opštinama zaječarskog i borskog okruga, kako navodi Stojan Todorović.

A, evo i podataka dobijenih od strane Školske uprave u Zaječaru, koji su dosputne svima, pa i Vašem novinaru:

Naziv opštine	Broj prijavljenih u osnovnim školama	Broj prijavljenih u srednjim školama
Boljevac	83	48
Zaječar	301	292
Bor	191	30
Kladovo	74	75
Majdanpek	168	83
Negotin	94	95
Ukupno:	895	628

Jasno se vidi da se sabiranjem broja prijavljenih učenika u osnovnim i srednjim školama dobija broj koji je petostruko veći od onog koji Stojan Todorović, u cilju odbrane Vlaha od navodne „rumunizacije“, čitaocima želi da proturi.

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

Ono što je, ipak, najzanimljivije jeste činjenica da je broj zainteresovanih učenika za učenje rumunskog jezika u Timočkoj krajini daleko veći od broja izjašnjenih Rumuna na prethodnom popisu. Taman da su se kao Rumuni na popisu izjasnili samo deca između 7 i 18 godina, broj onih koji ga, očigledno, smatraju maternjim jezikom je daleko veći od onog koga beleži statistika.

Nisu li se, zapravo, najvećim brojem, za učenje rumunskog, kao maternjeg jezika, izjasnili građani Timočke krajine koji se na popisu izjašnjavaju kao Vlasi?

Koga li onda Stojan Todorović brani od navodne „rumunizacije“? Vlahe, očigledno – ne! Njima takva vrsta „odbrane i zaštite“ u režiji lažnih dušebrižnika svakako da nije potrebna.

U daljem tekstu Todorović, u liku i delu Dr Siniše Čelojevića, koga iz samo njemu poznatih razloga promovise u „vlaškog lidera“, nalazi predstavnika „nezadovoljnih Vlaha“.

Stojan Todorović bi, kao novinar sa podužim novinarskim stažom trebao znati da su rezultati presudan faktor u dodeljivanju liderskog zvanja. Upravo rezultati nedostaju gospodinu Čelojeviću. Zbog odsustva istih, gospodin Čelojević je, odlukom rukovodstva stranke čiji je nekada bio predsednik, smenjen a na njegovo mesto je izglasan gospodin Vojislav Kožić.

Slična je situaciju i u okviru Nacionalnog saveta Vlaške nacionalne manjine. Vaši čitaoci bi trebalo da znaju da je gospodin Čelojević izabran na listi iza koje je zdušno stajala Demokratska stranka. Treba naglasiti da gospodin Čelojević ulazak u Nacionalni savet duguje, pre svega, pojedinim odborima Demokratske stranke u istočnoj Srbiji predvođeni Draganom Popovićem, prvim čovekom majdanpečkih demokrata i opštine Majdanpek.

I pored nesebične podrške pružane od strane Demokratske stranke, lista koju je formalno predvodio gospodin Čelojević dobila je na izborima za Nacionalni savet samo 14.8% glasova, od kojih polovinu u Majdanpeku.

Oslanjajući se na sopstvene resurse i podršku koju, navodno, uživa među Vlasima, lista na kojoj se nalazio dr Čelojević sigurno ne bi prešla cenzus.

Kada već govori o „uljezima“ unutar Nacionalnog saveta Vlaha, gospodin Čelojević bi, svakako, trebao da zna da se pod „uljezima“ nikako ne mogu podrazumevati oni koji godinama, pa i decenijama unazad rade na očuvanju kulturnog i etničkog identiteta Vlaha. Uljezi su pre oni koji su od „velikih Srba“, preko noći postali Vlasi, kojima ovo pitanje služi isključivo kao odskočna daska za građenje političke karijere na krilima kvazi-patriotske retorike o navodnoj „opasnosti po srpske nacionalne interese u severoistočnoj Srbiji“.

To što takvi čine većinu unutar nacionalnog saveta Vlaha, predstavlja rezultat grubog uplitanja političkih partija većinskog naroda u rad Nacionalnih saveta svih manjina sa prostora Srbije i ne odražava stvarno raspoloženje pripadnika samih zajednica.

Osvrnućemo se i na neistine koje iznosi Siniša Čelojević. Poznata je stvar da je anketiranje zainteresovanih đaka za dopunsku nastavu na rumunskom jeziku vršila Školska uprava iz Zaječara. Đaci, odnosno njihovi roditelji su se opredeljivali na osnovu anketnih listića pomenute školske uprave. Apsolutna je neistina da je na anketnom listiću bilo sugerisano đacima ili njihovim roditeljima da će im upisom na dopunsku nastavu na rumunskom jeziku biti olakšan put ka dobijanju rumunskog državljanstva, besplatnih ekskurzija ili bilo kakvih drugih pogodnosti!

Razloge što su se, pored dece vlaške nacionalnosti, manji broj đaka srpske nacionalnosti odlučilo za dopunsku nastavu na rumunskom jeziku, ne treba tražiti u teorijama zavere koje protura Čelojević, već u zdravorazumskom rezonovanju njihovih roditelja. Svuda u svetu je sasvim logično da se u pograničnoj zoni poznaje jezik susedne države.

Tim pre što je dobijanje rumunskog državljanstva, pre izmene zakona o državljanstvu u rumunskom parlamentu, prosto nemoguće. No, čak i slučaju da se zakon promeni, on bi podrazumevao Vlahe sa ovih prostora a ne etničke Srbe, bez obzira da li pohađali dopunsku nastavu na rumunskom ili ne.

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

Sledeća u nizu neistina koje iznosi Čelojević tiče se navodnog „sprečavanja korišćenja prava“ pripadnika vlaške nacionalne manjine, aludirajući na odbijanje Ministarstva prosvete Republike Srbije da da dozvolu da se, kao izborni predmet, uči „vlaški jezik sa elementima nacionalne kulture“.

Istina je da je Ministarstvo prosvete odbilo takav zahtev uz obrazloženje da „vlaški jezik nije standardizovan“. Istina je i to da je ministarstvo standardizaciju tog jezika uslovilo time da iza tog procesa stane neka ozbiljnija institucija.

Istina je, takođe, da su se predstavnici ministarstva kod relevantnih institucija za pitanje jezika, preciznije katedre za romansku filologiju, raspitivali o opravdanosti da se standardizuje poseban vlaški u odnosu na rumunski jezik.

Dobijeni odgovor od stručnjaka za romansku filologiju upućuje na činjenicu da Vlasi severoistočne Srbije govore narečijima rumunskog jezika i to banatskog i oltenskog.

Dakle, ne radi se o „sprečavanja korišćenja prava“ pripadnika vlaške nacionalne manjine, već o pukoj činjenici da bi udovoljavanjem političkim zahtevima partijski instruisanih čelnika sadašnjeg saziva Nacionalnog saveta Vlaha, nauka u Srbiji bila de facto stavljena u službu dnevne politike i na taj način izvrgnuta ruglu.

Jer zaista ni od kakvog značaja za državu Srbiju nije i ne treba da bude to što je Nacionalni savet na svojoj sednici od 24. januara usvojio „vlaško pismo“.

Vlaški nacionalni savet nema ni mandat ni kompetencije da se bavi usvajanjem pisma niti bilo kojim drugim radnjama koje su u nadležnosti lingvista, dijalektologa i uopšte – stručne javnosti!

Kreatori takozvanog „vlaškog pisma“ su negotinski ginekolog, seoski učitelj iz sela Bukovče kod Negotina i beogradski nastavnik fizike poreklom iz sela Duboka u Zviždu.

Jeste li, draga redakcijo, ikada probali da zamislite kako bi izgledalo da se srpskim jezikom, umesto lingvista, akademika iz SANU bave ginekolozi iz nekog beogradskog porodilišta ili dokoni nastavnici fizike i muzičkog obrazovanja?

Kako bi srpska javnost reagovala kada bi Rumunija, pod pritiskom Evropske Unije, srpskoj manjinu koja živi na njenom prostoru, umesto omogućavanja da prati nastavu na maternjem – srpskom jeziku, standardizovala poseban – „vojvođanski jezik“?

Zbog čega ne nalazite za shodno da, pošto već pokrećete ovu temu, Vaše čitaoce informišete sa stavovima, uslovno rečeno – „druge strane“?

Zbog čega Stojan Todorović ili neko od Vaših novinara ne ode, recimo, do Balkanološkog instituta SANU ili katedre za romansku filologiju u Novom Sadu da čitaocima prenese mišljenje stručne javnosti?

Ili je cilj ovakvih tekstova da se izmišljanjem novih „žarišta“ i novih „opasnosti“ javnosti skrene pažnja sa sve lošijim stanjem u zemlji, povećanjem broja nezaposlenih, stavljanjem katanaca na proizvodne pogone, odsustvo investicija i težak socijalni status građana. Što je posebno izraženo na području gde žive pripadnici vlaške zajednice.

S poštovanjem,

u Boru, 29.04.2013.

Predsednik,
dr. Predrag Balašević

